

СЪДЪРЖАНИЕ

ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ	1
БАЛАНС	2
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	6
3. ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБИ	20
4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА	20
5. ИЗМЕНЕНИЕ НА НАЛИЧНОСТИТЕ ОТ ПРОДУКЦИЯ И НЕЗАВЪРШЕНО ПРОИЗВОДСТВО	21
6. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ	21
7. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	22
8. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	22
9. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	23
10. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ, НЕТНО	23
11. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	24
12. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	25
13. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	26
14. ВЗЕМАНИЯ ПО СПЕЦИАЛНИ ДОГОВОРИ	27
15. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	27
16. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ	28
17. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	29
18. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	29
19. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАЕМИ ОТ БАНКИ	30
20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ	31
21. ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	31
22. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	32
23. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	32
24. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	33
25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	33
26. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	34
27. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	34
28. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	36
29. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	41

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Българска роза Севтополис АД е търговско акционерно дружество, регистрирано в България, с адрес на управление и място на стопанската дейност гр. Казанлък, бул. "23 Пехотен шипченски полк" № 110.

Съдебната регистрация на дружеството е от 1991 г., решение № 3912/1991 г. на Старозагорски окръжен съд.

Към 30.09.2008 г. не са извършвани промени в правния статут, системата на управление и представителството на дружеството.

1.1. Собственост и управление

Българска роза Севтополис АД е публично дружество - емитент по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Към 30.09.2008 г. разпределението на акционерния капитал на дружеството е както следва:

Акционер	30.09.2008г.	31.12.2007г.
Софарма АД	49.89 %	49.06 %
Телсо АД	4.62 %	6.30 %
УПФ "Доверие"	6.76 %	6.76 %
Юридически лица	26.92%	25.82 %
Министерство на икономиката	0.00 %	0.00 %
Физически лица	11.81%.	12.06%.

Българска роза Севтополис АД има едностепенна форма на управление със Съвет на директорите от трима членове. Председател на Съвета на директорите е инж. Минко Минков. Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор инж. Росен Пенев Георгиев.

Към 30.09.2008 г. общият брой на персонала в дружеството е 303 работници и служители (31.12.2007 г.: 278).

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на Българска роза Севтополис АД е производство и продажби на лекарствени форми и субстанции, парфюмерия и козметика, натурално-ароматични продукти.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Българска роза Севтополис АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2008 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата година за дружеството не се е наложило да направи промени в счетоводната си политика за адаптиране приложението всички нови стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по МСС и респ. от Комитета за разяснения на МСФО на СМСС, които са ефективни за текущата отчетна година, започваща на 1 януари 2008 г., тъй като те не се отнасят директно за неговата дейност и обичайния състав и характеристики на активите и пасивите му, освен във въвеждането на нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до промени в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните във финансовия отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева.

Представянето на финансовия отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета, и респ. върху отчетените стойностни размери на приходите и разходите за отчетната година. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.3. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. От 01.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1:DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за доходите в момента на възникването им, като се третира като “други доходи от/загуби за дейността”, с изключение на тези, свързани със заеми, деноминирани в чуждестранна валута, и вземанията по специални договори.

2.4. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи, произтичащи от тяхната собственост преминават в купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и работи.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за доходите, когато възникнат, като се представят нетно към “други доходи от/загуби от дейността”. Аналогично е представянето на лихвите по краткосрочни банкови депозити и текущи сметки, и търговски вземания.

Печалбите от сделки с финансови активи и пасиви, включително и приходите от лихви по предоставени кредити се отчитат към финансови приходи.

2.5. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите приходи и разходи се включват в отчета за доходите, като се представят нетно. Финансовите разходи се състоят от: отрицателни курсови разлики от преоценка на валутни заеми лихви по ползвани кредити (вкл. такси и други преки разходи по кредитите), такси по банкови гаранции и загуби от операции с финансови активи и пасиви

2.6. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по историческа цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи), които са били налични към 01.01.2004 г., са представени по справедливата им стойност към тази дата, определена от лицензирани оценители и приета за заместител (аналог) на цената на придобиване (себестойност).

Първоначално придобиване

При първоначалното си придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е моделът на себестойността по МСС 16 – цената на придобиване (себестойността), намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с : физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване и е както следва:

- сгради – 20-80 г.
- пътни и площадкови съоръжения – 15-50 г.
- машини и оборудване – 6-20 г.
- съоръжения – 15-30 г.
- компютри – 2-4 г.
- транспортни средства – 10-15 г.
- стопански инвентар – 5-20 г.

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за доходите.

2.7. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени лицензи за програмни продукти, използвани в дружеството.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 2 г.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за доходите.

2.8. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: себестойността и нетната реализуема стойност. Разходите, които се извършват, за да се доведе даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в себестойността, както следва:

- суровини и материали в готов вид – всички доставни разходи, които включват фактурна цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид;

- готова продукция и незавършено производство – преките разходи на материали и труд и приспадащата се част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, без административните и финансовите разходи.

Включването на постоянните общопроизводствени разходи в себестойността на произвежданата продукция се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности. Избраната от дружеството база за разпределението им е преките разходи за материали.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност).

Нетната реализуема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.9. Финансови инструменти

2.9.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в категорията “заеми (кредити) и вземания”. Класификацията е в зависимост от същността и предназначението на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в баланса.

Обичайно дружеството признава в баланса си финансовите активи на датата на търгуване – датата, на която то се е обвързало (поело е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от баланса на дружеството, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако

дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в баланса си, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в баланса по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Обичайните активи за дружеството в тази група са: търговски и други вземания, предоставени заеми, и парични средства по текущи и депозитни сметки в банки. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на дружеството, а оставалите – като нетекущи. Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти от баланса. Лихвеният доход по кредитите и вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Лихвеният доход по предоставени кредити се представя в отчета за доходите, към “финансови приходи и разходи”, а приходите от лихви по текущи банкови сметки и по търговски вземания в “други приходи от дейността”.

На датата на всеки баланс дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че отделен финансов актив или група активи има обезценка.

2.9.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви са класифицирани от дружеството при първоначалното им възникване в категорията “други финансови пасиви”.

Други финансови пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в баланса по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва .

2.9.3. Видове финансови инструменти

Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато се установят правните основания за това.

Вземанията по специални договори са оценени по цена на придобиване, което представлява справедливата стойност на вземането към датата на сделката, определена в цесионните договори. При наличие на индикатори за съществуваща несигурност тези вземания или част от тях да бъдат събрани същите се обезценяват.

Предоставени заеми

Всички предоставени заеми са представени по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на даденото по сделката, нетно от преките разходи. След първоначалното признаване предоставените заеми се оценяват последващо по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. При наличие на индикатори за съществуваща несигурност, тези заеми или част от тях да бъдат събрани, същите се обезценяват до настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци.

Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички получени заеми и други привлечени финансови ресурси са представени по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, се оценяват последващо по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите от тях се признават в отчета за доходите като финансови приходи или разходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Търговски и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (себестойност), която се приема за справедливата стойност на сделката, която ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

2.10. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки, чиито оригинален матуритет е до 3 месеца.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите, свързани с кредити, обслужващи текущата дейност, се включват в оперативна дейност;
- лихвите, по дългосрочни банкови кредити със специално предназначение се включват във финансовата дейност;
- лихвите по предоставени свободни парични средства под формата на краткосрочни кредити се третираат като инвестиционна дейност.
- краткосрочно блокираните парични средства са третирани като парични средства и еквиваленти.
- платеният ДДС при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред “плащания към доставчици” към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

2.11. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), фонд “Гарантирани вземания на работниците и служителите” (ГВРС) и здравно и срещу безработица осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и

осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено с в чл. 6, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване (КСО)..

Общият размер на вноската за фонд "Пенсии", ДЗПО, фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", задължително държавно обществено осигуряване, за безработица и за здравно осигуряване през 2008г. г., е както следва:

- 32.5% (разпределено в съотношение работодател : осигурено лице 60:40) за работещите при условията на трета категория труд, каквито са заетите в дружеството.
- В допълнение, изцяло за своя сметка работодателят прави осигурителна вноска за фонд "ГВРС" в размер на 0.5%, както и осигурителна вноска за фонд "ТЗПБ" в размер на 0.7%.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Осигурителните и пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", фонд "ГВРС", както и в универсални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогично са задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор обезщетения за:

- неспазено предизвестие - брутното трудово възнаграждение за един месец;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни и др. – не повече от една брутна месечна работна заплата;
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – обезщетение в размер на брутното трудово възнаграждение за две месеца, ако има най-малко пет години трудов стаж и през последните пет години не е получавал обезщетение на същото основание;
- при пенсиониране – от 2 до 6 брутни месечни работни заплати според трудовия стаж в дружеството;
- за неизползван платен годишен отпуск - за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, доплащания и придобивки, (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях, или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за доходите в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

В социалната програма на дружеството са включени основно средства за поевтиняване на храна за персонала

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка в недисконтиран размер на разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в баланса, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респ. изменението в стойността им, вкл. признатите актюерски печалби и загуби – в отчета за доходите. Разходите за минал стаж се признават веднага в отчета за доходите.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, дружеството назначава актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации, деноминирани в български лева.

Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита. Тези, които надвишават 10% от сегашната стойност на задължението към края на периода по дефинирани доходи се признават незабавно в отчета за доходите в годината, в който възникнат.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в баланса по тяхната сегашна стойност.

2.12. Акционерен капитал и резерви

Българска роза Севтополис АД е създадено като акционерно дружество. Като такова е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на ***основен акционерен капитал***, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава дружеството е длъжно да формира и ***фонд Резервен***, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Съгласно изискванията на Търговския закон средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

2.13. Провизии

Провизии се признават когато дружеството има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно че погасяването/уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка

на ръководството към датата на баланса за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение, като се претеглят през рисковете и вероятностите за изтичане на ресурси. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен.

2.14. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата се определят в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2008 г. е 10% (2007 г. : 10%).

Отсрочените данъци се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод, за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспадат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени директно в собствения капитал или друга балансова позиция, също се отчитат директно към съответния капиталов компонент или балансовата позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

2.15. Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.16. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност

Актьорски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актьори, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са преценени от ръководството като разумни и уместни за дружеството

Обезценка на материали

В края на всяка финансова година дружеството прави преглед на наличните си основни и спомагателни материали и прави обезценка на такива, които са залежали или са предназначени за производството на продукти, отпаднали от производствената програма на дружеството за 2008 г., и респ. 2007 г., или са близко до изтичането на срока им на годност, а ръководството е преценило, че няма реални възможности за тяхната консумация или реализация в рамките на оставащия срок.

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави в края на всяка финансова година. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране в едногодишен период, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на вземането последователно се признава в отчета за доходите като загуба от обезценка.

Всички съмнителни вземания, които обичайно не са събрани в продължение на повече от една година се третираат като несъбираеми и се обезценяват изцяло, доколкото ръководството преценява, че съществува висока несигурност за тяхното събиране в бъдеще. Размерът на обезценката се определя като се вземат предвид освен кредитоспособността на длъжника, така и получените гаранции и залози на имущество.

3. ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБИ

	<i>30.09.2008</i> <i>BGN '000</i>	<i>30.09.2007</i> <i>BGN '000</i>
Вътрешен пазар	9,171	9,156
Износ	22	-
Общо	9,193	9,156
<i>Продажби по продукти – вътрешен пазар</i>	<i>30.09.2008</i> <i>BGN '000</i>	<i>30.09.2007</i> <i>BGN '000</i>
Таблетни форми	8,783	8,800
Субстанции	374	317
Натурално - ароматични продукти и козметика	14	39
Общо	9,171	9,156

Продажбите за износ са изцяло на натурално-ароматични продукти.

4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	<i>30.09.2008</i> <i>BGN '000</i>	<i>30.09.2007</i> <i>BGN '000</i>
Валутни курсови разлики от търговски вземания и задължения	-	77
<i>Приходи от продажби на дълготрайни активи</i>	<i>45</i>	<i>191</i>
<i>Балансова стойност на продадени дълготрайни активи</i>	<i>(17)</i>	<i>(178)</i>
Печалба от продажба на дълготрайни активи	28	13
Приходи от наеми	31	58
Приходи от услуги	28	6
<i>Приходи от продажба на материали</i>	<i>62</i>	<i>22</i>
<i>Отчетна стойност на продадени материали</i>	<i>(37)</i>	<i>(7)</i>
Печалба от продажба на материали	25	5
Лихви по банкови сметки и търговски вземания	-	-
Други	13	11
Общо	125	180

5. ИЗМЕНЕНИЕ НА НАЛИЧНОСТИТЕ ОТ ПРОДУКЦИЯ И НЕЗАВЪРШЕНО ПРОИЗВОДСТВО

	<i>30.09.2008</i>	<i>30.09.2007</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>(Намаление)/увеличение на наличностите от:</i>		
Готова продукция	235	19
Незавършено производство	(63)	(69)
Общо	172	(50)

6. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ

	<i>30.09.2008</i>	<i>30.09.2007</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Основни материали	5,095	4,828
Електроенергия, горива и смазочни материали	523	562
Резервни части	115	204
Вода	81	53
Други	99	86
Общо	5,913	5,733

Разходите за основни материали включват:

	<i>30.09.2008</i>	<i>30.09.2007</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Лекарствени суровини и субстанции	2,060	2,075
Течни и твърди химикали	1,966	1,786
Опаковъчни материали	1,069	967
Общо	5,095	4,828

7. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

	<i>30.09.2008</i> <i>BGN '000</i>	<i>30.09.2007</i> <i>BGN '000</i>
Поддръжка на сгради и оборудване	123	163
Консултантски услуги	87	85
Допълнителна обработка на лекарствени суровини	57	46
Транспорт	60	54
Местни данъци и такси	62	47
Информационно обслужване	20	21
Съобщения и комуникации	24	20
Застраховки	40	11
Еднократни данъци по ЗКПО	11	14
Банкови такси	2	5
Обработка земеделски земи	53	-
Реклама	35	-
Други	31	19
Общо	605	485

Другите разходи включват основно такси към Комисията за финансов надзор, Българска фондова борса – София АД и Централен депозитар АД.

8. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	<i>30.09.2008</i> <i>BGN '000</i>	<i>30.09.2007</i> <i>BGN '000</i>
Текущи възнаграждения	1,517	1,182
Вноски по социалното осигуряване	317	287
Социални придобивки	84	32
Начислени суми за непозван платен отпуск	-	-
Начислени суми за осигуровки върху непозван платен отпуск	-	-
Начислени суми за дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране	-	-
Общо	1,918	1,501

9. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	<i>30.09.2008</i>	<i>30.09.2007</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Ликвидация и брак на ДМА	2	39
Представителни мероприятия	84	36
Разходи по съдебни спорове	13	-
Командировки	17	12
Брак и липса на материални запаси	14	33
Обезценка и брак на готова продукция	-	-
Обезценка на материали	-	-
Глоби и неустойки към доставчици	1	1
Лихви за просрочени плащания към бюджета	1	-
Валутни курсови разлики от търговски вземания и задължения	12	-
Други	7	17
Общо	151	138

10. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ, НЕТНО

	<i>30.09.2008</i>	<i>30.09.2007</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Финансови приходи</i>		
Лихви по предоставени заеми	80	76
Положителни курсови разлики	219	72
Лихви по специални договори за прехвърлени вземания	70	-
	369	148
<i>Финансови разходи</i>		
Отрицателни курсови разлики	(167)	(230)
Разходи за лихви по заеми	(93)	(131)
Обезценка на вземания по специални договори	-	-
	(260)	(361)
Финансови приходи / (разходи), нетно	109	(213)

11. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	<i>Земи и сгради</i>		<i>Машины, съоръжения и оборудване</i>		<i>Други</i>		<i>Разходи за придобиване на ДМА</i>		<i>Общо</i>	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
<i>Отчетна стойност</i>										
Салдо на 1 януари	7,627	3,586	3,512	2,490	649	389	1,957	2,333	13,745	8,798
Придобити	21	1,166	684	191	294	263	4,095	3,828	5,094	5,448
Трансфер между сметки	4,588	3,027	125	1,177	-	-	(4,713)	(4,204)	-	-
Отписани	-	(152)	(26)	(346)	(6)	(3)	-	-	(32)	(501)
Салдо на 30 Септември /Декември	12,236	7,627	4,295	3,512	937	649	1,339	1,957	18,807	13,745
<i>Натрупана амортизация</i>										
Салдо на 1 януари	282	205	965	890	211	152	-	-	1,458	1,247
Начислена амортизация за годината	143	112	250	297	85	61	-	-	478	470
Отписана амортизация	-	(35)	(9)	(222)	(4)	(2)	-	-	(13)	(259)
Салдо на 30 Септември/ Декември	425	282	1,206	965	292	211	-	-	1,923	1,458
Балансова стойност на 30 Септември/Декември	11,811	7,345	3,089	2,547	645	438	1,339	1,957	16,884	12,287
Балансова стойност на 1 януари	7,345	3,381	2,547	1,600	438	237	1,957	2,333	12,287	7,551

Към 30.09.2008 г. дълготрайните материални активи на дружеството включват земи на стойност 1,532 х. лв. (31.12.2007 г.: 1,532 х. лв.) и сгради с балансова стойност 10,279х. лв. (31.12.2007г.: 5,813 х. лв.)

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи включват основно разходи за разширение на цех "Твърди лекарствени форми" - ново дражорно отделение на стойност 222 х. лв.(31.12.2007г.:217х.лв.) и преустройство на цех "Фитохимичен"- 443х.лв. ,изграждане на склад за експелер 221х.лв.

Въведен е в експлоатация и нов обособен производствен обект за производство на фармацевтични субстанции от преработка на лечебни растения на стойност 4,825х.лв.

Други данни

Към 30.09.2008 г. има учредени тежести върху дълготрайни материални активи на дружеството, както следва:

- Договорна ипотека – земя и сгради на площадка Казанлък с балансова стойност 2,380 х. лв., обезпечение по предоставен банков кредит от Уникредит Булбанк (Ейч Ви Би Банк Биохим АД).
- Особен залог на машини, съоръжения и оборудване на площадка Казанлък с балансова стойност 681 х.лв.- обезпечение по предоставен банков кредит от Ейч Ви Би Банк Биохим АД.

12. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	<i>Програмни продукти</i>	
	<i>2008</i>	<i>2007</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Отчетна стойност		
Салдо на 1 януари	5	4
Придобити	6	1
Отписани	-	-
Салдо на 30 Септември/ Декември	11	5
Нагрупана амортизация		
Салдо на 1 януари	4	4
Начислена амортизация за годината	2	-
Салдо на 30 Септември/ Декември	6	4
Балансова стойност на 30 Септември / Декември	5	1
Балансова стойност на 1 януари	1	-

13. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	<i>30.09.2008</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2007</i> <i>BGN '000</i>
Материали	1,090	728
Незавършено производство	539	602
Готова продукция	240	5
Общо	1,869	1,335

*Материали*Наличните *материали* включват:

	<i>30.09.2008</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2007</i> <i>BGN '000</i>
Основни материали	855	514
Резервни части	147	167
Горива	75	33
Спомагателни материали	7	7
Други	6	7
Общо	1,090	728

*Готова продукция*Наличната *готова продукция* включва:

	<i>30.09.2008</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2007</i> <i>BGN '000</i>
Натурално-ароматични продукти	7	5
Карсил	233	-
Цинаризин	-	-
Аналгин	-	-
Общо	240	5

14. ВЗЕМАНИЯ ПО СПЕЦИАЛНИ ДОГОВОРИ

Вземанията по специални договори в размер 2,253 х.лв. произтичат от :

- На 20.03.2008 г. е сключен Договор за продажба на вземания от Текста Корпорейшън, САЩ на “Елфарма”АД, в размер на 1,984 х. лв. (1,451 х. щ. д.), (31.12.2007 г.: 1,932 х.лв. (1,451 хил. щ. д.). Нововъзникналото вземане е с падеж до 20.09.2008 г. и ще се олихвява от датата на договора до датата на погасяване с годишна лихва в размер на 7%.
- договор от 21.03.2007 г. за прехвърляне на вземания от “Унифарм -2000”АД и споразумения за прихващане на задължения с Текста Корпорейшън, САЩ в размер на 199 х. лв. (31.12.2006г.: няма). Вземането е с падеж 28.03.2008 г. и е безлихвено.

15. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

<i>Вземанията от свързани предприятия са от:</i>	30.09.2008	31.12.2007
	BGN '000	BGN '000
Софарма АД – по предоставен краткосрочен заем	-	3,809
Софарма АД - търговско вземане	-	872
Българска роза Казанлък ЕООД - в ликвидация – търговско вземане	53	53
Общо	53	4,734

Търговските вземания от свързани лица на дружеството са левови и безлихвени.

Предоставеният заем на Софарма АД към 30.09.2008 г. е при следните условия:

Кредитополучател:	Софарма АД
Договорен размер на кредита	3,800 х. лв.
Лихвен процент:	7 % годишен лихвен процент
Падеж:	31.12.2008 г.
Обезпечение:	Няма
Цел на кредита:	Оборотни средства

16. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

	<i>30.09.2008</i>	<i>31.12.2007</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Данъци за възстановяване	449	325
Търговски вземания	19	83
<i>Обезценка на несъбираеми търговски вземания</i>	<i>(2)</i>	<i>(2)</i>
Предплатени разходи за бъдещи периоди	5	28
Предоставени аванси	12	12
Съдебни и присъдени вземания	10	10
Вземания от НОИ	-	1
Други	10	2
Общо	<u>503</u>	<u>459</u>

Данъците за възстановяване включват:

	<i>30.09.2008</i>	<i>31.12.2007</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
ДДС за възстановяване	163	152
Акциз за възстановяване	221	173
Данък върху печалбата	65	
Общо	<u>449</u>	<u>325</u>

Търговските вземания на дружеството са левови и безлихвени. При закъснение от 180 дни спрямо обичайната обръщаемост на вземанията от 30, дружеството започва да начислява обезценка (чрез коректив) на база своя исторически опит и при закъснение от 360 дни се счита, че е налице индикатор за несъбираемост. Дружеството няма предоставени вземания като обезпечения.

17. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	<i>30.09.2008</i>	<i>31.12.2007</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Парични средства в каса	10	8
Парични средства в разплащателни сметки	43	547
Общо	53	555

Наличните *парични средства са по разплащателни сметки* на дружеството в следните банки:
МКБ Юнионбанк АД, Райфайзенбанк АД, Уникредит Булбанк АД.

Паричните средства във валута са на стойност 11 х. лв. (31.12.2007г.: 17 х. лв.).

18. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

	<i>30.09.2008</i>	<i>31.12.2007</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Основен акционерен капитал	12,066	12,066
Законови резерви, в т.ч.	3,155	3,028
<i>Премияен резерв от емисия</i>	3,028	3,028
Неразпределени печалби/ (Натрупани загуби)	3,038	2,633
Общо	18,259	17,727

Основен акционерен капитал

Към 30.09.2008г. регистрираният акционерен капитал на Българска роза Севтополис АД възлиза на 12,066 х. лв., разпределен в 12,065,424 броя обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност на акция 1 лв.

Основен акционер в дружеството е Софарма АД и притежава 49.89% от капитала.

Законовите резерви се формирани от:

- разпределение на печалбата, съгласно изискванията на Търговския закон и устава на дружеството.

- получените средства над номиналната стойност на акциите емисия 2006 г. (премиен резерв) в размер на 3,028 х. лв.

Неразпределени печалби / (натрупани загуби):

- С Решение на Общото събрание от 30.06.2008 г. печалбата за 2007 г. е разпределена както следва: за увеличение на законовите резерви – 127 х. лв., оставащата част от 1,144х.лв. като неразпределена печалба.
- Неразпределена печалба на стойност 1,362 х. лв. е в резултат на трансформиране на резерв от последващи оценки на активи - ефект от преминаване за първи път към Международните стандарти за финансови отчети.

19. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАЕМИ ОТ БАНКИ

Към 30.09.2008 г. получените заеми от банки включват дългосрочната част на ползван от дружеството заем от УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД (ЕЙЧ ВИ БИ БАНК БИОХИМ) при следните условия:

Кредитор:	Уникредит Булбанк АД
Договорен размер на кредита:	2,000 х. евро
Срок за усвояване:	31.01.2006 г.
Лихвен процент:	Едномесечен EURIBOR + 1.75 %
Падеж:	30.09.2010 г.
Обезпечение:	Договорна ипотека на земя и сгради площадка Казанлък с балансова стойност 2,380 х. лв. Особен залог върху ДМА –машини,съоръжения и оборудване с балансова стойност 681 х. лв. Договор за поръчителство от Софарма АД за 2,000 х. евро
Цел на кредита:	Рефинансиране на задълженията по ЗУНК

Салдо към 30 Септември 2008 г., в т. ч.	1,639 х. лв. (2007 г.: 2,256 х. лв.)
Дългосрочна част	819 х. лв. (2007 г.: 1,436 х. лв.)
Краткосрочна част	820 х. лв. (2007 г.: 820 х. лв.)

20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Задълженията към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на наетия персонал към 31.12.2007 г. при настъпване на пенсионна възраст.

За определяне на дългосрочните си задължения към персонала дружеството е направило актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер. На база на изготвения от актюера доклад е определено задължение в баланса към 31.12.2007 г. в размер на 63 х.лв.(31.12.2006 г.: 29 х. лв.).

21. ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата са свързани със следните обекти в баланса:

	<i>временна разлика</i>	<i>данък</i>	<i>временна разлика</i>	<i>данък</i>
	<i>30.09.2008</i>	<i>30.09.2008</i>	<i>31.12.2007</i>	<i>31.12.2007</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване				
Амортизация	1,477	(147)	1,477	(147)
Общо пасиви по отсрочени данъци	1,477	(147)	1,477	(147)
Начисления за неползван платен отпуск	(135)	13	(135)	13
Задължения към персонала при пенсиониране	(63)	6	(63)	6
Сума на задълженията непогасени в даден срок	(556)	56	(556)	56
Провизии за търговски задължения	(44)	4	(44)	4
Обезценка вземания	(20)	2	(20)	2
Начисления по доходи на местни физически лица по	(7)	1	(7)	1
Общо активи по отсрочени данъци	(818)	81	(825)	82
Нетно салдо на отсрочени данъци върху печалбата (пасиви)/активи	652	(65)	652	(65)

При признаването на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира достатъчна данъчна печалба.

22. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

	<i>30.09.2008</i>	<i>31.12.2007</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Софарма АД - задължения по доставки	189	-
Получени аванси	-	-
Общо	189	-

23. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	<i>30.09.2008</i>	<i>31.12.2007</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения към доставчици	891	827
Провизии за задължения към доставчици	41	45
Получени аванси	-	-
Общо	932	872

Задълженията към доставчици са както следва:

	<i>30.09.2008</i>	<i>31.12.2007</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения към доставчици от чужбина	562	547
Задължения към доставчици от страната	329	280
Общо	891	827

Задълженията към доставчици от чужбина са за доставка на материали, с произход от 2002 г. – в щатски долари и евро, безлихвени и са изцяло просрочени.

Задълженията към доставчици от страната са левови, текущи и безлихвени - по доставки на материали. Обичайният кредитен срок за плащане с доставчиците е до 30 дни.

Провизиите за задължения към доставчици са определени на база очакването на ръководството, заедно с експертната преценка на обслужващите адвокати, за негативен изход по неприключено съдебно дело с чуждестранен доставчик.

24. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

	<i>30.09.2008</i>	<i>31.12.2007</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Данък върху печалбата	-	126
Данъци върху доходите на физическите лица	18	3
ДДС	-	-
Данъци при източника и други данъци	<u>18</u>	<u>-</u>
Общо	<u>36</u>	<u>129</u>

До датата на издаване на настоящия отчет в дружеството са извършени ревизии и проверки, както следва:

- по ДДС – до 31.03.2006 г.
- корпоративни данъци по ЗКПО – до 31.12.2005 г.
- вноски за ДОО, ЗО, ДЗПО-УПФ, ФГВРС – до 31.12.2005 г.
- по Закона за Акцизите – до 31.12.2005 г.

25. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

	<i>30.09.2008</i>	<i>31.12.2007</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения към персонала	283	261
Задължения за социално осигуряване	<u>93</u>	<u>76</u>
Общо	<u>376</u>	<u>337</u>

Задълженията към персонала включват:

	<i>30.09.2008</i>	<i>31.12.2007</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Текущи задължения	162	140
Начисления за непозван платен отпуск на персонала	110	110
Депонирани възнаграждения	<u>11</u>	<u>11</u>
Общо	<u>283</u>	<u>261</u>

Задълженията към социално осигуряване включват:

	<i>30.09.2008</i>	<i>31.12.2007</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Текущи задължения	68	51
Осигуровки върху начисления за непозван платен отпуск	<u>25</u>	<u>25</u>
Общо	<u>93</u>	<u>76</u>

26. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	<i>30.09.2008</i>	<i>31.12.2007</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Надвнесени суми по емисия на акции 2005 г.	28	29
Надвнесени суми по емисия на акции 2006 г.	17	19
Надвнесени суми по емисия на акции 2007 г.	15	4
Други задължения	<u>1</u>	<u>1</u>
Общо	<u>61</u>	<u>53</u>

Надвнесените суми по емисии на акции представляват дължими суми по неупражнени права за записване на акции при увеличение на капитала на дружеството, продадени служебно.

27. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА*27.1. Дружеството е свързано със следните лица:*

<i>Свързани лица</i>	<i>Вид на свързаност</i>
Софарма АД	Дружество - основен акционер
Телекомплект АД	Дружество- акционер със значително влияние в основния собственик
Донев Инвестмънтс АД	Дружество -акционер със значително влияние в основния собственик
Телсо АД	Дружество- акционер със значително влияние в основния собственик
Софарма Трейдинг АД	Дъщерно дружество на основния собственик
Фармахим Холдинг ЕАД	Дружество под общ контрол
НИХФИ АД	Дружество под общ контрол
Фармалогистика АД	Дъщерно дружество на основния собственик
Софарма Поланд	Дъщерно дружество на основния собственик
Софарма Здравит	Дъщерно дружество на основния собственик
Ростболканфарм	Дъщерно дружество на основния собственик
Софарма САЩ	Дъщерно дружество на основния собственик
Електронкомерс ЕООД	Дъщерно дружество на основния собственик
Минерал Комерс ООД	Дъщерно дружество на основния собственик
Биофарминженеринг АД	Дъщерно дружество на основния собственик
Софарма Логистика АД	Асоциирано дружество
Унифарм АД	Дружество под общ контрол
Калиман РТ АД	Дружество под общ контрол
Сейба Аптеки и дрогерии АД	Дружество под общ контрол
Софарма Трейдинг 2006 АД	Дружество под общ контрол
Софийски аптеки АД	Дружество под общ контрол
Санита Франчайзинг АД	Дружество под общ контрол
Софарма Имоти АДСИЦ	Дружество под общ контрол
София Информ АД	Дружество под общ контрол
Елфарма АД	Дружество под общ контрол
Софпринт груп АД	Дружество под общ контрол

27.2. Дружеството е осъществявало *сделки със свързани лица*, както следва:

	30.09.2008	2007
	BGN '000	BGN '000
<i>Доставки от свързани лица, в т.ч.:</i>		
<i>Доставки на материални запаси от:</i>	4,712	5,565
- основния акционер	4,712	5,565
<i>Доставки на услуги от:</i>	2,509	2,615
- основния акционер	53	71
- акционер със значително влияние в основния собственик	2,456	2,544
<i>Доставка на дълготрайни материални активи от:</i>	32	812
- основния акционер	32	812
<i>Лихви по получен заем от основния акционер</i>	-	-
Общо	7,253	8,992

	30.09.2008	2007
	BGN '000	BGN '000
<i>Предоставен заем на основния акционер</i>	-	3,800
<i>Продажби на свързани лица</i>		
<i>Лихви по предоставени заеми</i>		
- на основния акционер	80	85
<i>Продажби на продукция</i>		
- за основния акционер	9,157	12,265
<i>Продажба на материални запаси</i>		
- на основния акционер	8	-
<i>Продажба на услуги</i>		
- на основния акционер	18	30

27.3. *Откритите салда (разчети)* със свързани лица (Приложение 15 и 22) са както следва:

	<i>30.09.2008</i>	<i>31.12.2007</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Търговски вземания</i>	53	925
Вземания от основния акционер	-	872
Вземания от дъщерни дружества	53	53
<i>Вземания по предоставен заем на основния акционер</i>	-	3,809
В т.ч.лихва	-	9
<i>Търговски задължения</i>	189	-
Задължения към основния акционер	189	-

27.4. Възнаграждения на *ключовия управленски персонал*, съставът на който е оповестен в Приложение № 1, включват възнаграждения и други краткосрочни доходи и са в размер на 33 х .лв. (2007 г.: 40 х .лв.).

28. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството е изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. За това общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на продуктите на дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска в дружеството се осъществява текущо от отдел “Финансово-счетоводен” съгласно политиката, определена от Съвет на директорите, който е разработил основните принципи на общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретните процедури за

управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, при използването на недеривативни инструменти.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

28.1. Пазарен риск

28.1.1. Валутен риск

Към 30.09.2008 г. все още има съществена част признати валутни активи и пасиви, възникнали в предходни периоди, в щатски долари, които не са закрити (задължения към доставчици, вземания по специални договори). Поради това дружеството все още е изложено на валутен риск основно спрямо щатския долар. Валутният риск е свързан с негативно движението на валутния курс на посочената валута спрямо българския лев.

За да управлява валутният риск от бъдещите си стопански операции и признатите валутни активи и пасиви, деноминирани в щатски долари, дружеството целенасочено намалява откритата си нетна експозиция в тази валута и да пренасочва постепенно операциите си в евро или лева.

28.1.2. Ценови риск

Продажните цени на дружеството са договорени основно в щатски долари до 01.06.2008г., впоследствие са пре договорени в лева. В този смисъл дружеството е изложено на специфичен ценови риск, тъй като не може да влияе върху валутния еквивалент на продажните цени, а едновременно е изложено на евентуално негативните промени в обменния курс на щатския долар спрямо лева. Доколкото, обаче, основен клиент на дружеството е и основен акционер, това обстоятелство дава възможност за преразглеждане и актуализиране на цените спрямо промените на пазара .

Доставките на основни материали се извършва от основния акционер, като продажните им цени се договарят на база на актуалните пазарни цени на материалите. Дружеството не е изложено на ценови риск за негативни промени в цените на материалите, обект на неговите операции, защото съгласно договорните отношения с доставчиците са обект на периодичен анализ и обсъждане за преразглеждане и актуализиране спрямо промените на пазара.

28.2.Кредитен риск

Основните финансови активи на дружеството са пари в брой и в банкови сметки, търговски и други краткосрочни вземания, вземания по специални договори.

Кредитен риск е основно рискът, при който клиентите и другите контрагенти на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските и кредитните вземания. Търговските вземания са представени в баланса в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Дружеството няма значителна концентрация на кредитен риск, с изключение на вземанията от свързани лица (Приложение № 15) и по специални договори (Приложение № 16). Търговските взаимоотношения на дружеството и през 2008 г. са почти изцяло със Софарма АД (99.62% от приходите от продажби на продукция) (за 2007г.: 99.27%), която е и основен акционер. За останалата част от клиентите продажбите се извършват предимно в брой.

Събираемостта на вземанията се контролира директно от изпълнителния директор. Дружеството няма политика да извършва търговски продажби на разсрочено плащане, с изключение на сделки по специални договори.

Събираемостта и концентрацията на вземанията се следи текущо, съгласно установената процедура за контрол. За целта ежедневно се прави преглед и от финансово-счетоводния отдел на откритите позиции по клиенти, както и получените постъпления, като се извършва равнение и анализ.

Паричните и разплащателни операции са ограничени до банки с висока репутация и ликвидна стабилност. Паричните средства в дружеството и разплащателните операции са съсредоточени в Юнионбанк АД и Райфайзенбанк АД, а кредитите в Уникредит Булбанк.

Допълнително, дружеството има политика да лимитира експозицията си към отделна банка.

28.3. Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, включително чрез осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси и улеснения, постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на дружеството.

28.4. Риск на лихвоносните парични потоци

Като цяло дружеството няма значителна част лихвоносни активи, с изключение на паричните средства и вземанията по предоставени краткосрочни заеми на свързани лица. Затова приходите и

оперативните парични потоци са в голяма степен независими от промените в пазарните лихвени равнища. Дружеството е изложено на известен лихвен риск (ценови) от предоставен краткосрочен заем на свързани лица - с фиксиран лихвен процент, но отношенията на свързаност дават възможност то да направи предоговаряне в случай на необходимост поради значителни и резки негативни промени в лихвените равнища.

Същевременно дружеството е изложено на лихвен риск от своя дългосрочен заем с променлив лихвен процент, като го поставя в зависимост от лихвен риск паричните му потоци.

Дружеството не е изложено на лихвен риск от своите краткосрочни задължения, защото те са обичайно търговски и безлихвени.

Ръководството на дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Финансовите активи с плаващ лихвен процент представляват текущи сметки в банки и лихвите по тях се определят едностранно от банката контрагент, като същите не са в пряка зависимост от промените в пазарните лихвени нива. В случай на негативни промени, дружеството може да промени банката контрагент във всеки един момент. Финансовите активи с фиксиран лихвен процент представляват краткосрочен заем към основния акционер. Дружествата се стремят да поддържат пазарни нива по тези заеми, доколкото същите представляват сделки между свързани лица. В случай на промени в пазара, тези нива се предоговарят.

Основно дружеството има открит лихвен риск към промените на пазарните лихви по еврови заеми, поради съществуващата експозиция по дългосрочен заем към Уникредит Булбанк АД. В случай на съществена негативна промяна на лихвените нива, дружеството разполага с достатъчно ликвидни средства същият да бъде погасен предсрочно.

28.5. Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на капитала. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства (краткосрочни и дългосрочни) така, както са посочени в баланса и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на капитала е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

Политиката на дружеството е да поддържа оптимално ниво на капитал с цел да може да осигурява необходимите средства – дългосрочни и краткосрочни за бъдещото си развитие.

28.6. Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти. Политиката на дружеството е да оповестява във финансовите си отчети справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, най-вече за които съществуват котировки на пазарни цени.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към датата на баланса. Котирани пазарни цени или котировки на дилъри за подобни инструменти са използват за дългосрочни дългове. Други техники, като тези на дисконтираните парични потоци, се използват за определянето на останалите инструменти.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са с плаващ лихвен процент (дългосрочни привлечени заеми) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. Изключение от това правило са вземанията по специални договори, които са обезценени до възстановимата им стойност.

Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в баланса оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

29. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Съдебни дела

Към 30 Септември 2008г. Българска роза Севтополис АД е страна по следните съдебни търговски дела:

- предявен иск от 2005 г. за неплатени задължения към търговски контрагент, ведно с прилежащите лихви в размер на 395 х. щ. д. Главницата в размер на 328 х. щ. д. е включена в

баланса на дружеството (Приложение № 23). Направена е допълнителна провизия в размер на 50% за разликата между балансово отразеното задължение и сумата по иска (Приложение № 9 и 23), тъй като съществува вероятност за негативен за дружеството резултат в хода на делото

- предявен иск от 2006 г. за собственост на 254 кг. розово масло или алтернативно неговата себестойност в размер на 355 хил. щ. д. съвместно към ДЛ Българска Роза ЕООД и дружеството от страна на BL Finance company AG, Швейцария;